

Parlamentul
Republicii Moldova

VL nr. 31/02-87

17 iulie 2024

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroului permanent
al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr. 797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative.

Anexă: Proiectul de lege

Nota informativă

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. 257		
"17"	07	2024
Ora		

Deputați în Parlamentul Republicii Moldova

Șerman S. [Signature]

Carp Lilian [Signature]
Roșca Veronica [Signature]
Ygor Chiriac [Signature]
Grosu Ion [Signature]
Marilă Panceu [Signature]
Artemie Cătănoiu [Signature]
Mădălina Vasile [Signature]
Ion Spăe [Signature]
Boris Morcov [Signature]

LEGE
cu privire la modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul I. – Art.547 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248–251, art. 699), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

„Articolul 547 Arestarea persoanei în vederea extrădării

(1) După primirea cererii de extrădare, Procuratura Generală sau, după caz, Ministerul Justiției va lua neîntârziat măsuri, în condițiile prezentului cod, pentru arestarea preventivă a persoanei a cărei extrădare se cere. Termenul aflării persoanei sub arest preventiv nu poate depăși 12 luni din momentul reținerii.

(2) Prin derogare de la prevederile alin.(1), în cazul adoptării de către instanța de judecată a unei hotărâri irevocabile de admitere a cererii de extrădare, după expirarea termenului prevăzut la alin.(1), în scopul asigurării predării persoanei extrădabile părții solicitante, aceasta poate fi arestată preventiv pe o durată ce nu va depăși 60 zile.

(3) Arestul preventiv al persoanei extrădabile poate fi înlocuit cu o altă măsură preventivă de către instanța de judecată, la demersul procurorului sau din oficiu, sau de către procuror în conformitate cu legislația procesuală în vigoare, în următoarele cazuri:

a) starea de sănătate a persoanei nu-i permite aflarea în stare de arest, fapt confirmat printr-un certificat medical. Lista bolilor grave care împiedică aflarea persoanelor în stare de arest, procedura examinării medicale a acestora și modelul concluziei medicale se aprobă de Guvern. Măsura preventivă sub formă de arestare preventivă se înlocuiește sau, după caz, se revocă în condițiile art.195 alin.(3¹) din Codul de procedură penală;

b) persoana și familia sa își au domiciliul stabil în Republica Moldova și nu există temeiuri de a considera că acesta se va eschiva de la procedura de extrădare.

(4) În vederea asigurării că, persoana în privința căreia a fost aplicată altă măsură preventivă decât arestul preventiv, nu va părăsi teritoriul Republicii Moldova încercând să se sustragă de la examinarea cererii de extrădare, instanța

de judecată va dispune, printre altele, predarea de către persoana extrădabilă a actelor de identitate organului de poliție sau procurorului de caz.

(5) În privința persoanei în proces de extrădare procurorul poate aplica măsurile preventive prevăzute la art. 178 din Codul de procedură penală, în vederea asigurării evitării sustragerii de la procedura de extrădare.

(6) În caz de urgență, persoana a cărei extrădare se cere poate fi arestată înainte de primirea cererii de extrădare, în baza unui mandat de arestare, pe un termen de 18 zile, care poate fi prelungit până la 40 de zile, la demersul Procuraturii Generale în baza solicitării motivate a Ministerului Justiției sau a statului străin ori a instanței internaționale, după caz, dacă solicitarea conține date despre mandatul de arestare ori despre hotărârea definitivă adoptată în privința acestei persoane și asigurarea că cererea de extrădare va fi expeditată ulterior. În solicitare se va arăta infracțiunea pentru care se va cere extrădarea, data și locul unde a fost comisă infracțiunea, precum și, în măsura posibilității, semnele caracteristice ale persoanei căutate. Solicitarea arestării poate fi făcută prin poștă, telegraf, telex, fax sau prin orice alt mijloc care lasă urmă scrisă.

(7) Punerea în libertate a persoanei arestate în condițiile alin.(6) a prezentului articol nu împiedică o nouă arestare și extrădare dacă cererea de extrădare va fi primită ulterior.

(8) Aplicarea măsurilor preventive în privința persoanei a cărei extrădare se cere, prelungirea termenului și atacarea hotărârilor corespunzătoare se efectuează în condițiile prezentului cod.”

Art. II. – Legea privind azilul în Republica Moldova, nr.270-XVI din 18.12.2008 (Publicat: 13-03-2009 în Monitorul Oficial Nr. 53-54 art. 145), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 62 se completează cu litera „d),”

”d) înainte de persoana care se află în procedură de extrădare.”;

2. Articolul 64 se completează cu alineatul „(1¹),”

”(1¹) Prin derogare de la prevederile art.55 alin.(1) și (2), ale prezentei legi, interviuarea solicitantului de azil este efectuată cât de curând posibil, dar nu mai târziu de 10 zile de la depunerea cererii sau începerea procedurii rapide.”;

3. Articolul 65 va avea următorul cuprins:

„Articolul 65. Atacarea deciziei

(1) Prin derogare de la prevederile Codului administrativ, decizia de respingere a cererii de azil, care face obiectul procedurii rapide, poate fi atacată pe calea contenciosului administrativ, fără procedură prealabilă, în termen de 5 zile lucrătoare de la data comunicării.

(2) Instanța de judecată soluționează cauza privind atacarea deciziei de respingere a cererii de azil, care face obiectul procedurii rapide, în termen de 30 de zile calendaristice de la data recepționării.

(3) Prin derogare de la prevederile Codului administrativ, hotărârea instanței de judecată privind menținerea sau anularea deciziei de respingere a cererii de azil, care face obiectul procedurii rapide, poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel, în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

(4) Curtea de Apel examinează în ordine de apel cauza de contencios administrativ în termen de 30 de zile calendaristice. Hotărârea Curții de Apel nu se supune nici unei căi de atac.

(5) În cazul în care cererea de azil a fost respinsă în procedură rapidă printr-o decizie irevocabilă, străinul este obligat să plece de pe teritoriul Republicii Moldova în aceeași zi în care i s-a comunicat decizia, cu excepția cazurilor în care în privința persoanei este inițiată o procedură penală sau de extrădare.

(6) În cazul în care nu este atacată, decizia Inspectoratului General pentru Migrație de respingere a cererii de azil, care face obiectul procedurii rapide, devine irevocabilă.”

Art. III. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

**Nota de fundamentare la
proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative.**

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Prezentul proiect de lege este elaborat de deputații Parlamentului Republicii Moldova

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ

Reieșind din faptul, că termenii de deținere în arest a persoanelor în vederea extrădării și termenii prevăzuți în prezent de legislație pentru emiterea unei decizii irevocabile pe cererile de azil sunt în divergență maximă, în eventualitatea combinării într-un caz concret a procedurii de extrădare și a celei de azil, este practic imposibil de a asigura deținerea persoanei extrădabile în arest până la predarea către statul solicitant.

Totodată, situația dată creează premise favorabile pentru diferite tipuri de infractori, să găsească tertipuri juridice ca să evite extrădarea din Republica Moldova în țările solicitante, și astfel să se eschiveze de la răspundere penală.

Propunerile date au menirea de a depăși problemele depistate în cadrul evaluării procedurilor de extrădare cu implicare de cereri de azil.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

La alin.(1) art.547 din Codul de procedură penală, care prevede arestarea persoanei în vederea extrădării, urmează a fi modificat termenul maxim de ținere a persoanei în arest preventiv în vederea extrădării (actualmente este 180 zile) până la 12 luni.

Motivarea principală constă în cazurile tot mai frecvente apărute când persoanele arestate în vederea extrădării solicită azil în Republica Moldova, iar procedura examinării azilului și contestării în instanță a deciziei adoptate de către Inspectoratul General de Migrație durează mult mai mult. Totodată, ținem cont și de practicile și prevederile legislației statelor europene care fie nu au prevăzut un astfel de termen, fie este de un an și mai mare. Concomitent, se asigură armonizarea cu prevederile art.25 alin. (4) din Constituție, coroborat cu cele ale alin. (6) al art. 186 din Codul de procedură penală.

În vederea posibilității extrădării persoanei în privința căreia există o hotărâre de extrădare definitivă, adoptată în conformitate cu prevederile art.544, art.545 sau art.548 alin.(1) din Codul de procedură penală dar, nu este aplicată o măsură preventivă privativă de libertate, este necesar completarea art.547 cu un

nou aliniat, care să permită aplicarea sau înlocuirea acesteia cu una privativă de liberate (alin.(2)) în vederea asigurării predării persoanei către statul solicitant.

Propunerea de reglementare propusă la alin.(3) din proiect are la bază modificările efectuale la art.195 din Codul de procedură penală și completarea acestuia cu un alineat nou (3¹), (Legea nr.245 din 31.07.2023).

În vederea asigurării că, persoana în privința căreia a fost aplicată altă măsură preventivă decât arestul, nu va părăsi teritoriul Republicii Moldova, eschivând-se de la urmărirea penală, judecarea cauzei sau procedura de extrădare, (atât și prin punctele de frontieră care nu sunt controlate de autoritățile competente ale Republicii Moldova), articolul 547 se completează cu alin.(4)).

Modificările propuse prin alin.(6) art.547 din proiect, urmează a fi operate în vederea acoperirii legale a situației în care competența examinării cererii de extrădare este a Ministerului Justiției. Or, demersul de aplicare a arestului preventiv în vederea extrădării urmează, urmează a fi înaintat de către procuror, dar să se bazeze pe solicitarea Ministerului Justiției.

Prevederile tratatelor internaționale acordă un termen maxim de 40 de zile ca cererea de extrădare să ajungă la autoritatea competentă din statul solicitat. La rândul său, autoritatea competentă, în cazul Republicii Moldova - Procuratura Generală sau Ministerul Justiției - urmează să examineze setul de acte cu primirea hotărârii de a iniția demers în instanță sau de a refuza extrădarea. Astfel, cererea de extrădare urmează să fie primită în 40 de zile nu de instanța care decide asupra admisibilității arestării persoanei, dar de Procuratura Generală sau Ministerul Justiției, după caz, care ulterior, examinând setul de acte va decide asupra prezentării acestora în instanța de judecată sau refuzul extrădării.

Referitor la Legea privind azilul în Republica Moldova

Actualmente, în conformitate cu prevederile art. 58 alin. (2) și (3) din Legea privind azilul în Republica Moldova, procedura examinării cererii de azil a persoanei în privința căreia a fost inițiată procedura de extrădare durează de la o lună până la 6 luni, termen care poate fi prelungit cu alte 3 luni. Astfel durata maximă de examinare a cererii de azil fiind de 9 luni, însă termenul de deținere în arest a persoanei în procedură de extrădare este doar de 180 zile. Majorarea termenului de detenție în arest a persoanei extrădabile nu oferă rezultatul scontat în examinarea procedurilor de extrădare. Articolul 62 din Legea privind azilul în Republica Moldova, enumeră cererile care urmează a fi examinate *în procedură rapidă*, adică în mod *prioritar* față de celelalte categorii de cereri de azil. Respectiv, este imperativ completarea acestui articol cu o nouă categorie de cereri, care să fie examinate în procedură rapidă, și anume cererile depuse de

persoanele în privința cărora s-a inițiat procedura de extrădare, astfel micșorându-se termenele de examinare a cererilor de azil, depuse de persoanele ce se află în procedură de extrădare.

Secțiunea a 3-a a Legii privind azilul în Republica Moldova, ce reglementează examinarea cererilor de azil în procedură rapidă, nu conține prevederi referitoare la termenul de interviu a persoanei solicitante de azil. Conform art. 55 din aceeași lege, în procedura ordinară de examinare a cererilor de azil, interviul urmează să fie efectuat cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de 21 de zile de la data depunerii cererii, termen care poate fi prelungit cu încă 21 de zile. Ținând cont de prevederile art. 64 al legii, ce prevede că Direcția de azil și integritate se pronunță asupra cererii de azil în termen de 15 zile de la data începerii procedurii rapide, se impune stabilirea unui termen mai mic de interviu a persoanei solicitante de azil.

Persoanele ce se află în procedură de extrădare se folosesc de dreptul său și contestă deciziile de refuz ale Inspectoratului General de Migrație în instanța de judecată, în procedura administrativă. Durata acestor examinări este de cel puțin un an în prima instanță. Practica studiată arată că numirea spre examinare primară a unor astfel de acțiuni poate avea loc și peste un an de la depunere contestației, ceea ce face extrem de dificilă procedura de decizie pe demersul de extrădare și practic, reduce la zero atât activitatea organelor de drept care depun efort la reținerea infractorilor, cât și obligația statului de a respecta și implementa prevederile tratatelor internaționale în materie de extrădare la care Republica Moldova a aderat.

Respectiv este necesară intervenția legislatorului și asupra termenelor de examinare cât și a căilor de atac a hotărârilor emise de instanțele judecătorești în examinarea contestațiilor împotriva deciziilor Inspectoratului General pentru Migrație. Menționăm că se intervine doar asupra termenilor de examinare a cererilor de azil examinate de Inspectorat în procedură rapidă.

De subliniat că, lipsa unei proceduri rapide și eficiente generează riscul aflării în libertate pe teritoriul țării noastre a persoanelor care sunt urmărite, de autorități competente din alte jurisdicții, pentru comiterea infracțiunilor deosebit de grave și excepțional de grave inclusiv cele cu aplicarea violenței contra persoanelor.

4. Analiza impactului de reglementare

Proiectul de lege nu necesită cheltuieli financiare suplimentare.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Proiectul de lege nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul de lege va fi avizat după intrarea în procedură legislativă conform prevederilor art.32 din Legea nr.100/2017
7. Concluziile expertizelor
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Ioșca Beleanica